

KONTROLLUTVALGET I FRÆNA KOMMUNE

ÅRSMELDING FOR 2015

1. INNLEDNING

Etter lov av 25. september 1992 nr 107 om kommuner og fylkeskommuner (kompl.) § 77 er kommunen pålagt å ha et kontrollutvalg. Utvalget er kommunestyret sitt kontrollorgan og skal på vegne av kommunestyret, forestå det løpende tilsynet med kommunens forvaltning. Utvalgets uavhengige stilling i forhold til andre folkevalgte organ og administrasjonen er ivaretatt gjennom strenge krav til valgbarhet.

2. UTVALGETS SAMMENSETNING

Kontrollutvalget i kommunen har for perioden 2011 – 2015 hatt følgende sammensetning:

Funksjon	Namn	Parti	Varamedlemmer	Nr	Namn	Parti
Leder	Jim Erik Hoem Johansen	V		1	Knut Sæbø	KrF
Nestleder	Knut Kvalvågnæs	Ap		2	Inger Helene Hals	H
Medlem	Ingvar Hals*	H		3	Ann Helen Dahlheim	Frp
Medlem	Bente Linda Flatmo	Krf		4	Stine Rømmereid	Sp
Medlem	Ingun Sjøflot	Frp				

*medlem av kommunestyret.

Etter kommunevalget høsten 2015 ble det valgt nytt kontrollutvalg for perioden 2015 – 2019 som fikk følgende sammensetning:

Funksjon	Navn	Parti	Varamedlemmer	Nr	Navn	Parti
Leder	Ingvar Hals*	H		1	Ole Per Nøsen	Sp
Nestleder	Lisbeth Valle	Sp		2	Ann-Mari Høpson	Ap
Medlem	Leif Johan Lothe	Ap		3	Remi Solbakk	H
Medlem	Inge Kvalsnes	Krf		4	Bente Linda Flatmo	Krf
Medlem	Ann Helen Dalheim	Uavh.		5	Stig Arild Lillevik	Frp

*medlem av kommunestyret

I tillegg har ordfører og oppdragsansvarlig revisor møte- og talerett i utvalgets møter.

3. SEKRETARIAT

”Kommunestyret og fylkestinget skal sørge for sekretærbistand til kontrollutvalget.”, jf. Kommune-loven § 77. nr. 10

Kommunene Aukra, Eide, Fræna, Gjemnes, Molde, Nesset, Rauma, Sunndal og Vestnes har fra 2004 hatt samarbeidsavtale om interkommunal sekretærfunksjon for kontrollutvalgene.

Kontrollutvalgsssekretariatet for Romsdal ble fra 2013 opprettet som et interkommunalt samarbeid (IS) etter kommunelovens § 27 med status som eget rettssubjekt og med eget styre.

Styret er samarbeidets øverste organ og ivaretar arbeidsgiveransvaret for sekretariatets ansatte. Ola Krogstad, Eide kommune var styreleder med Rita Rognskog, Aukra kommune som nestleder, frem til valget i september 2015. I styremøte 14. desember 2015 ble Stig Holmstrøm, Vestnes kommune valgt til styreleder og Marit Seljeseth Stokke, Molde kommune ble valgt til nestleder for valgperioden 2015-2019.

I 2015 er sekretærfunksjonen for kontrollutvalget ivaretatt av rådgiver Åse Solveig Eriksen.

Sekretariatet skal påse at de saker som behandles av kontrollutvalget er forsvarlig utredet og at utvalgets vedtak blir iverksatt, jf. § 20 2. ledd, forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner.

4. OPPGAVER VIKRSOMHET I 2015

4.0 Saksbehandling og møteavvikling

Kontrollutvalget har hatt 6 ordinære møter og behandlet i alt 41 protokollerte saker. Av disse er 7 saker oversendt kommunestyret enten som ordinær sak eller som referatsak. I tillegg er det i 2015 behandlet 23 referatsaker og 15 orienteringssaker.

Kontrollutvalgets møteprotokoller legges frem for kommunestyret som referatsak.

Kontrollutvalgets møter holdes for åpne dører, og blir hovedsakelig avholdt på rådhuset.

Kontrollutvalget har på forespørsel og i nødvendig utstrekning fått orienteringer fra administrasjonen og kommunerevisjonen i saker som har vært til behandling i møtene.

Reglement for kontrollutvalget

Reglement for kontrollutvalget er vedtatt av kommunestyret i møte 13.05.2013, k-sak 16/2013. Revidert reglement ble behandlet av kommunestyret i møte 31.08.2015, sak 54/2015.

Representasjon

Utvalgets leder Jim Erik H. Johansen var kommunens representant i styret for Kontrollutvalgsssekretariatet for Romsdal og har i 2015 deltatt på møter avholdt 23.mars og 8. september. Kommunen var ikke representert i sekretariatets styremøte 14. desember.

Utvalgets leder Jim Erik H. Johansen, nestleder Knut Kvalvågnes og utvalgsmedlemmet Bente Linda Flatmo deltok på **NKRF's¹ Kontrollutvalgskonferanse 2015** på Clarion Airport Hotel Gardermoen 4.- 5. februar 2015.

Utvalgsmedlem Ingvar Hals deltok på **FKT's² Årsmøte og Fagkonferanse 2015 på Thon Hotel Oslo Airport, Gardermoen 3. – 4. juni 2015.**

---

¹ Norges Kommunerevisorforbund

² Forum for Kontroll og Tilsyn

4.1 Tilsyn med revisjonen

Utvalget har fått seg forelagt følgende i 2015:

- **Revisjonens rapport til kontrollutvalget for 2. halvår 2014**
- **Revisjonens rapport til kontrollutvalget for 1. halvår 2015**
- **Revisjonsplan for revisjonsåret 2015**
  - **Revisors vurdering av uavhengighet**

Dokumentene er blitt supplert med muntlig orientering fra oppdragsansvarlig revisor. Videre er revisjonsberetninger blitt forelagt utvalget.

4.2 Uttalelse til regnskapet

Utvalget har behandlet og vurdert årsregnskapet for 2014 for

- **Fræna kommune**

og gitt sin uttalelse til dette.

Samtidig har utvalget fått seg forelagt kommunens tertialvise økonomirapporter.

Kontrollutvalget har fått seg forelagt som orienteringssaker det årlige skatteregnskapet fra skatteoppkrever samt Skattefutens kontrollrapport med skatteoppkreverfunksjonen.

Kvaliteten og presentasjonsformen av regnskapene har vært tilfredsstillende. Det samme kan sies om rådmannens årsmelding og skatteoppkreverens årsrapport.

Kontrollutvalget har i 2015 ikke fått seg forelagt noen sluttregnskap/byggeregnskap til behandling og uttalelse.

4.3 Forvaltningsrevisjonsrapporter

Kontrollutvalgets oppgaver ved forvaltningsrevisjon følger av forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner §§ 10-12.

Det er utarbeidet **Plan for forvaltningsrevisjon 2012 – 2015** som behandlet av kontrollutvalget i møte 05.03.2012, sak 06/12 og senere vedtatt av kommunestyret i møte 26.03.2012 i K sak 41/2012.

På bakgrunn av ovennevnte bestilling har kontrollutvalget i 2015 fått seg forelagt og behandlet følgende forvaltningsrevisjonsrapport:

- **Samhandlingsreformen i Fræna kommune.**

Rapporten ble lagt fram for kontrollutvalget og behandlet i møte 10.03.2015 i sak PS 04/15 og av kommunestyret 26.05.2015 i k-sak 31/2015.

Kontrollutvalget har i 2015 behandlet oppfølging av følgende forvaltningsrevisjonsrapport:

- **Politisk leing i Fræna kommune og grunnleggende demokratiske prinsipper**

Ansvar for å følge opp revisjonens anbefalinger i denne saken må være et samspill mellom kommunens administrative og politiske ledelse. Administrasjonen viser til at de har fulgt opp anbefalingen om å prioritere opplæring av folkevalgte.

På bakgrunn av ovennevnte kan kontrollutvalget konkludere med at arbeidet med å følge anbefalingene i rapporten Politisk ledelse i Fræna kommune og grunnleggende demokratiske prinsipper pågår og forventes slutført i løpet av høsten 2015.

4.4 Selskapskontroll

Kontrollutvalgets oppgaver ved selskapskontroll følger av forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner kap. 6, §§14-15.

Det er utarbeidet **Plan for selskapskontroll 2012 – 2015** som ble behandlet av kontrollutvalget i møte 05.03.2012, sak 07/12 og senere vedtatt av kommunestyret i møte 26.03.2012 i K sak 42/2012.

Gjennomføring av eierskapskontroll forutsetter at kommunen har utarbeidet eierskapsmelding (retningslinjer for forvaltning av kommunens interesser i selskap samt eierstrategier for hvert enkelt selskap). *Eierskapsmelding 2011* for Fræna kommune ble vedtatt av kommunestyret i møte 23.05.2011 i k-sak 22/2011. *Eierskapsmelding 2013/2014* ble behandlet av kommunestyret i møte 23.09.2013 i k-sak 45/2013.

Kontrollutvalget har heller ikke i 2015 blitt varslet om avholdte representantskapsmøter i interkommunale selskap (IKS) eller generalforsamlinger i kommunalt heleide aksjeselskap (AS).

4.5 Særlige oppgaver for kontrollutvalget

Kontrollutvalgets særlige oppgaver følger av forskriftens kap7, §§16-17

Valg av revisjonsordning og valg av revisor

Kontrollutvalget har i 2015 behandlet og fullført sak om Deltakelse i ny interkommunal revisjonsordning i Møre og Romsdal og bedt kommunestyret om å slutte seg til utredningen om etableringen av en ny interkommunal revisjonsordning i fylket. På bakgrunn av kontrollutvalgets anbefaling vedtok kommunestyret enstemmig i møte 26.05.2015 å inngå som deltaker i Møre og Romsdal Revisjon IKS og at selskapet blir valgt som revisor for kommunen.

Budsjettbehandling

Kontrollutvalget utarbeider forslag til budsjett for kontroll- og tilsynsarbeidet i kommunen.

4.6 Oppfølging av politiske vedtak

Kontrollutvalget har i 2015 fått fremlagt status for politiske vedtak som rapporteres sammen med kommunens tertialrapporter.

4.7 Oppfølging av kontrollutvalgets saker

Saker fra kontrollutvalget som ikke er endelig avsluttet pr 31.12.2015 er følgende:

Sak nr / dato	Sakstittel	Vedtak	Merknad
KU sak 40/15 07.12.2015	Oppfølgingsliste	I oppfølgingslista er følgende saker ikke avslutta: <ul style="list-style-type: none"> • Etiske retningslinjer • Innføring av et elektronisk kvalitetssystem i Fræna kommune • Budsjettavvik på barnehageområdet	Gjenstående saker fra oppfølgingslista for 2015 overføres til oppfølgingsliste for 2016.

4.8 Spesielle undersøkelsesoppgaver

Kontrollutvalget hadde i 2015 ingen saker som refererte seg til uregelmessigheter og/eller misligheter.

4.9 Virksomhetsbesøk

For å bli kjent med den kommunale forvaltningen og for at ansatte i kommunen skal bli bedre kjent med kontrollutvalget, kan kontrollutvalget gjennomføre besøk i en kommunal virksomhet. Gjennomføring av virksomhetsbesøk gir kontrollutvalget et godt innblikk i den kommunale forvaltningen og gir virksomheten mulighet til å bli kjent med kontrollutvalget. Kontrollutvalget har i 2015 ikke gjennomført virksomhetsbesøk.

4.10 Sentrale kommunale styringsverktøy

En av kontrollutvalgets oppgaver er å undersøke om kommunen har etablert en betryggende og hensiktsmessig internkontroll.

Rådmannen har et ansvar for å etablere og følge opp at kommunen har et tilfredsstillende internkontrollsystem; dvs. systemer og rutiner for å sikre tilstrekkelig styring, måloppnåelse og regeletterlevelse. Alle vesentlige rutiner bør være skriftlig dokumentert med hensyn til hvordan de fungerer, og hvilken intern kontroll som ligger inne i systemene.

Kommunen har følgende sentrale styringsverktøy:

- ❖ **Økonomireglement for Fræna kommune** (vedtatt 27.08.01)
- ❖ **Delegasjonsreglement for Fræna kommune** (vedtatt 27.08.01, revidert 22.10.01, revidert 17.11.2014 i k-sak 46/2014)
- ❖ **Finansreglement for Fræna kommune** (vedtatt 23.05.2011)
- ❖ **Reglement for byggerekneskap/investeringsprosjekt i Fræna kommune** (vedtatt 18.06.2012)
- ❖ **Økonomireglement for Fræna kommune – ny** (vedtatt 31.08.2015 i k-sak 53/2015)

Reglementene dekker bl.a. områdene budsjettdelegasjon, attestasjon og anvisning, rapporteringsrutiner og delegert beslutningsmyndighet. Finansreglementet regulerer plassering av ledig likviditet, langsiktige finansielle aktiva og forvaltning av kommunens gjeldsportefølje. Reglementet for byggerekneskap/investeringsprosjekt omhandler byggeprosessen fra start til slutt med framlegging av regnskapet til politisk godkjenning.

4.11 Tilsyn fra andre

I tillegg til kontrollutvalget, utfører eksterne forvaltningsorgan tilsyn med kommunen. Disse tilsyn kan avdekke avvik eller svakheter i den kommunale organisering og utøving av tjenesteproduksjonen.

En ser det formålstjenlig at kontrollutvalget blir orientert om slikt tilsyn for å kunne løpende følge opp at den samlede tjenesteproduksjonen i kommunen kvalitetssikres og forbedres.

Kontrollutvalget har i 2015 fått seg framlagt følgende tilsynsrapport:

- **Kommunal beredskapsplikt – Fræna kommune** – Fylkesmannen i Møre og Romsdal, 5 avvik - 2 merknader.
- **Barneverntenesta i Fræna kommune – vedtak om pålegg** – Fylkesmannen i Møre og Romsdal, 4 pålegg.

5. SAMMENDRAG

Kontrollutvalget legger vekt på å være en nyttig medspiller i å forbedre kommunens eksterne tjenesteproduksjon og myndighetsutøvelse så vel som de interne forvaltningsfunksjoner, ved å legge opp til en konstruktiv tilnærming ut fra hva som er realistisk å oppnå. Kommunen er avhengig av tillit til disse prosessene hos brukerne, og en aktiv og troverdig tilsyns- og kontrollfunksjon kan medvirke til å bygge opp om denne tilliten.

Kontrollutvalget har i 2015 fortsatt fokus på å styrke kontrollutvalgets stilling i den kommunale forvaltning og overfor innbyggerne i kommunen. Kontrollutvalget har i 2015 behandlet flere saker på bakgrunn av henvendelser fra kommunens innbyggere.

Utvalgets arbeid krever at medlemmene er aktive og setter seg inn i til dels kompliserte saker som kan gjelde hele virksomhetsområdet til kommunen. Skolering av utvalgsmedlemmene vil fortsatt ha prioritet i tiden fremover.

Som kommunestyrets hjelpeorgan i tilsyns- og kontrollspørsmål er kontrollutvalgets virke avhengig av å ha legitimitet i kommunestyret, bl.a. for å få gjennomslagskraft for forbedringsforslag og anbefalinger og dermed kunne bistå i arbeidet for at kommunestyrets målsetninger blir realisert.

Elnesvågen, 11. februar 2016

Kontrollutvalget i Fræna kommune

Ingvar Hals
leder

Lisbeth Valle
nestleder

Leif Johan Lothe

Inge Kvalsnes

Ann Helen Dalheim